

Pirtin Viesti

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliiton julkaisu

N:o 3/1989

JOUKKOKIRJE

Takarivissä vasemmalta:
pastori Raimo Kemppainen, Nurmeksen
Satu Rautias (m), Loimaa
Terttu Aakko (d), Oulu
Marja-Liisa Rautiainen (t), Nurmeksen (malli)
Titta Miettinen (m), Imatra
Katri Taipale (d), Espoo
Oili Talvinen (m), Kajaani
Tarja Tolvanen (m), Tohmajärvi
Mervi Parviainen (m), Kuopio
Sari Parkkinen (m), Valtimo
Olavi Alatalo, opiston talonmies

Kolmannessa rivissä vas.:
Kaija Kuittinen, keittäjä
Marja Leppänen (d), Kitee
Marita Hirvonen (t), Lieksa
Mari Toivonen (t), Salo
Terttu Hartikainen (t), Rautavaara
Terttu Kettunen (t), Joensuu
Päivi Hakkarainen (t), Kuopio
Marja Jansson (m), Forssa
Ritva Nieminen (t), Keuruu
Sisko Lipponen, keittäjä

Toisessa rivissä vas.:
Aino Kortelainen, siivoaja
Riitta Väättäin, emäntä
Terhi Korkeamäki (d), Helsinki
Saara Mäkelä (d), Valkeakoski
Tuula Arvidson (d), Skinnarby
Marjo Koskinen (t), Turku
Sari Karjalainen (m), Pieksämäki
Sari Itkonen (m), Heinävesi
Tarja Ruokonen (d), Ähtäri
Sirpa Timoskainen (m), Joensuu
Kirsi Hallenberg (m), Nokia
Marika Matilainen (t), Nousiainen
Irma Kuittinen, keittäjä

Eturivissä vasemmalta:
Vesa Kaskinen, taloudenhoitaja
Raija Virkkunen, kurssisihteeri
Juha Iso-Aho, opettaja
Maija-Liisa Pasanen, saksanopettaja
Sirkka Pulli, rehtori
Paavo Kukkonen, yleisaineiden op.
Hannele Jerndal, ruotsinopettaja
Cris Holton, englanninopettaja
Arja Nurmi, taiteilija

m = matkailulinja, t = taidelinja, d = kirkkodraaman kurssi

Kaamoskurssilla 3.11.1989

Evakkous suomalaisen kulttuuriin rikastuttajana

Veijo Saloheimo

Karjalaisuus ennen sotia

Evakkouden panos suomalaiseen kulttuuriin herättäneenä meissä jokaisessa erilaisia mielikuvia Erkki Liikasen "Evakkoreesta" Bomba-ilmiöön, Evakko-opperaan, piirakoihin, Opriin ja Oleksiin tai muuhun kohdalle osuneeseen asti. Tällaisia osatuuksia lieneekin tuhansia, itsekin lähtökohdista kasvaneita. Mutta kokonaisuus? Seuraavassa muutama ajatus yrittämättäkään täydellisyyteen.

Evakkojen taustat poikkisivat toisistaan. Omaleimaisimpina

voisi mainita monikielisen ja -kulttuurisen Viipurin kauppa-, sotilas-, musiikki-, teatteri- ja työläisperinteinen, merenkulun leimaaman Koiviston, Pietarin vaikutuspiiriin kasvaneen ja siitä irti riistetyt Kannaksen mantereet sekä ortodoksisvaltaisen Raja-Karjalan: Salmin, Suistamon ja Suojärven.

Evakkokarjalaisuus kirjallisuudessa

Karjalaisuus kukkii näkyvimmin kirjallisuudessa. Sotien jälkeen tulksivat karjalaisuutta ensimmäisinä eteläkarjalaiset,

tunnustusta saaneet kyvyt. Lempi Jääskeläinen tuotti sarjan historiallisia Viipuri-romaaneja, jotka kuvastelivat kaupungin suuruuden aikoja 1600-luvulla ja aikaisemminkin. "Äyräpään kirkkopappi" palautui keskiaikaan, ja "Hovin vallat" kuvasi Parikkalan lahjoitusmaaoloja.

Yhtä ongelmallinen oli Unto Seppäsen tuotanto, joka käsittelee hänen lapsuutensa maisemaa Kanneljärven ja Terijoella oma-aihteisina ihmisenä ja jäljittelemätöntä kuvakieltä käyttäen. Vuosisadan alun Pietarisidonnaisuus kehysti näitä kertomuksia, mutta jätti niille tilaa

omaankin elämään. "Myllytyuvan tarinoita", "Myllykylän juhlaa", "Huoleton on hevosen poika" kuuluvat tähän sarjaan. Seppäsen tuotanto päättyi "Evakkoon", joka kannakselaismiehen persoonassa kuvasi sen seudun kohtaloita syksystä 1939 uuteen selkeytymiseen asti.

Rajakarjalainen ihminen sai kuvaajansa Kyllikki Mäntylästä. Julkaistuaan ensin joukon Laatokan pohjoisrannan ihmisiä kuvaavia romaaneja hän pääsi suureen julkisuuteen näytelmiensä "Opri" sekä "Opri ja Oleksi" ansiosta. Ensinmainittu kuvaa rajakarjalaisen evakkomummon osaa ja selviytymistä vieraisissa oloissa, jälkimmäinen taas hänen kohtaloaan ja rooliaan heikon ja huikentelevaisen karjalaismiehen rinnalla kestävässä ja rakastavana kaikista koettelemuksista huolimatta.

Lempi Jääskeläisen roolin peri Viipurin kuvaajana Iiris Kähäri. Varhaisuotannossaan hän kuvasi tuntemaansa viipurilaista mil-

jöötä ja ihmistä erittäinkin sota-vuosilta ja siirtyi 1970-luvulla historialliseen romaaniin. "Tuuliviiri" kertoo 1600-luvun kauppiasmaailmasta ja "Herratar" seuraavan vuosisadan tunnelmista. Eeva Kilpi on tänä vuonna palannut lapsuusmaisemaansa muistelmakirjassaan "Talvisodan aika".

Uutta sukupolvea Karjalan kuvaajina edustaa ryhmä naiskirjailijoita, jotka ovat kohonneet tässä roolissa julkisuuteen tällä vuosikymmenellä. Anu Kaipaisen tuotannossa edustaa tätä puolta "Villilinnut", joka tuotti hänelle Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseuran ensimmäisen Carelia-palkinnon. Kaipaisen käsialaa on myös Evakko-opperan teksti. Laila Hietamies on samaan aikaan kuvannut Laatokan ihmisiä, joista "Valamon yksinäinen" kohotti hänet toisen Carelia-palkinnon saajaksi.

JATKUU TAKASIVULLA A

Syksyn 1989 opistoperhe toivottaa Teille Hyvää Joulua

Kiitollisuus

Kirkoissamme on nyt syksyllä kahtena eri sunnuntaina tekstinä ollut kiitollisuus. Ajattelen, olemmeko me suomalaiset yltäkylläisyyden keskellä unohtaneet kiittämisen?

Ilo ja kiitollisuus ovat kuin "sisaruksia". Kun meillä menee hyvin, olemme iloisia, seuraus pitäisi olla kiitollisuus.

Opistossa jo ymmärsimme sen, laulaessamme maailman iloista, jotka pettävät, koska niiden viehätys hetkessä haihtuu. Sananlaskuissa kehoitetaan ottamaan Jumalan Sana ohjeeksi, silloin viisautta tulee sydämeen ja ihminen hylkää väärät ilot. Mikä on oikeaa iloa? "Jumalan Sana antaa iloa ja lohdutusta". Jer. 15:16. Meidän tulisi kiittää Jumalan avusta. PS 13:6. Ja ilolla ja kiitollisuudella nauttia jokapäiväisiä tarpeitamme Jumalan lahjana. "Iloitkaa aina Herrassa." "Toveriliittolainen muistathan em. Raamatunlauseen todeksi. Lauloimme: "Ilo Herrassa on iankaikkinen vaan, se ruusu ei lehtiä poista. Jo nuorena riennä se saavuttamaan, ei vertaista ruusua toista." Vaikkeinakin päivinä kun muut ilot loppuvat, me saamme iloita Herrassa.

Osaammeko iloita ja kiittää silloin, kun tulee vastoinkäymisiä ja sairautta? Halvaantumisen jälkeen minun täytyi opetella kahta eri asiaa: kävelyä ja kiitollisuutta. Silloin palasi mieleeni

opistossa pastori Eino Mäkisen opettama laulu SK 273. Hän sanoi: "Kun olette alakuloisia, laulakaa: "On riemuinen mun mieleni, mä sainhan Jeesuksen."

Toisenkin kehotuksen tarvitsin. Päästyäni pyörätuoliin, minut vietiin juhlaan, jonka lopuksi veisattiin kiitosvirsi: " - - Kaikki joissa henki on, kiittämään jo tulkohon. Minunkin pitäisi vammaisuudestani huolimatta kiittää. Siitä alkoi opettelu kiitosmiehellä elämiseen.

Ja kun tauti ei ollut kuolemaksi, Jumala vähitellen palautti voimani. Jokaiselle, erityisesti sairaalle, on tärkeää elää eloisalla ja kiitollisella mielellä. Se on myönteistä "kyllä-elämää" ja se edistää terveyttä. Ihmisen kokonaisuus muodostuu ruumiista, sielusta ja hengestä ja ne toimivat yhdessä. Jos kaksi jälkimäistä on kunnossa, niin ruumiskin voi paremmin.

Ei aiheettomasti Raamatusta (Tess. 5:16) ole kehoitettu: "Olkaa aina iloiset!" ja saman luvun 18. jakeessa: "Kiittäkää joka tilanteessa." Sillä vaikka asiamme olisivat huonosti, niin usein voimme ajatella, että huonomminkin ne voisivat olla.

Siis iloitse ja kiitä! Lue vielä Raamatustasi Psalmi 103: 1-4 ja 13-14. Siinä on sanottu tärkein ilon ja kiitollisuuden lähde.

"set"

Pyhäinpäivän ajatuksia

Pyhäinpäivänä muistelemme ja kaipaamme poisnukkuneita omaisiamme ja ystäviämme. Jokainen syntynyt on myös aikaan kuoleva, se on laki jota kukaan ei voi muuttaa. Niinpä näin vainajien muistopäivänä kuolemasta sopii kirjoittaa. Ei peloitella vaan päinvastoin.

Miten me kuolemaan suhtaudumme? Useimmat pelkäävät. Se on ihmiselle luonnollista. Paavalikin sanoo Kor.kirjeen 15. luvussa kuolemaa viimeiseksi viholliseksi, mutta jatkaa: "Kaiken Hän on alistanut jalkojensa alle". Tämä tarkoittaa sitä, että Jeesus on kuoleman vallan voittanut. Kiitos Herralle! Sen tähden monet sairaut vanhuksia odottavat kuolemaa. Heille Jumalan armo Jeesuksessa on kirjastunut. Täältä tuskien keskeltä kuolema on heille ovi iankaikkiseen elämään.

Kuolema-ajatuksen yhteydessä monet miettivät: Mitä kuoleman jälkeen? Raamatusta kerrotaan Taivaasta ja kadotuksesta. Mutta jo ennen aikojen alkua Jumala on määrännyt jokaisen ihmisen taivaaseen eikä kadotukseen.

Luin kerran kirjoituksen, jossa kuvailtiin niitten eroa seuraavasti: "Kadotuksessa syöjät taistelevat lusikoilla, Taivaassa syöttävät niillä toisiaan".

Ero on kuvaava. Raamatun mukaan taivaassa kenelläkään ei ole nälkää eikä janoa. Lapsena lauloimme taivaan kultatiestä ja harpuista.

Johannes (14. luvussa) kirjoittaa Jeesuksen puhuneen opetuslapsilleen kuolemastaan sanoen:

"Älköön teidän sydämenne olko murheellinen. Uskokaa Jumalaa ja uskokaa minuun. Isäni kodissa on monta asuinsijaa". Taivas on siis Isän koti.

Muistele, millainen oli sinun maallinen isäsi koti.

Pimeänä iltana naapurista palatessasi aivan juoksit, että nopeasti pääsisit valoisaan isän kotiin. Kun pakkasen ulkona nipisteli varpaitasi oli kiire kodin lämpimään.

Isän koti on lapselle paras paikka maailmassa. Taivas on Jumalan lapselle paras paikka. Älä epäile lapseuttasi, vaan usko. Jo vauvana kasteessa sinut on otettu Jumalan lapseksi ja ristimerkillä yhdistetty Jeesuksen sovituskuolemaan.

Sinä toveriliittolainen ja opistoystävä kuulit siihen ikäluokkaan, joka osaa ulkoa toisen uskonkappaleen selityksineen. Siitä löydät vastaukset kysymyksiin: Mistä meidät Jeesus lunasti? Millä lunasti? ja Miksi? Herra autta epäuskostamme uskomaan! Sillä uskossa lunastukseensa nukkuneet saavat haudasta nousta Isän kotiin. Iloitse ja kiitä siitä.

"Rauhan saivat pyhät Herran, jotka kerran taistelivat päällä maan. Kun me heitä muistelemme, kaipailemme sinne taivaan kunniaan.

Auta meitä elon teitä uskossa vain kulkemaan.

Auta milloin täältä lähden haavain tähden pyhään joukkoon joutumaan".

Vk. 146:1, 4.

"SET"

Sointu Sallinen

Sointu on viiden lapsen äiti Kuhmosta ja toimii osapäiväisenä lähetysasihteerinä.

Hän kerkiää myös hoitamaan rajaseutusisaren sijaisuutta sillointiloin. (Tämä on diakonia-työtä, jossa autetaan lähimmäistä ja ollaan henkisenä tukena elämän ankeissa tilanteissa).

Sointu on asunut seitsemän vuotta Japanissa, missä hänen miehensä toimi pappina. Sointu seurasi miestään perheineen lähetyskentille, jossa aika kului lähinnä kotia ja lapsia hoitaen.

Soinnulle opisto on tuttu, sillä hänen isänsä on ollut täällä johtokunnan jäsenenä ja sisar opettajana, mutta muuten kansanopiston toiminta on hänelle uutta kaikin puolin.

"Johtokunnan tehtävänä on vastata opiston aineellisesta ja henkisestä sisällöstä". Siksi hän kertoo lähteneensä mukaan kyselevin mielin. Henkilökohtaisesti hän on sitä mieltä, että opiston tulisi antaa opiskelijoille mahdollisuus tutustua evankelisuuteen ja löytää jotain uutta omaan elämäänsä.

Sointu toivoo, että opistosta, opettajista ja opiskelijoista jäisi hyvä muisto jokaiselle. Hän toivoisi, että opistosta tulisi meille hengellinen koti, jonne olisi mukava palata uudestaan.

Jaana, Jutta ja Marjo

Sallinen Sointu

Ikävä on mennyt

Runokokoelma kertoo äiti-ihmisen tunnoista koskettavasti ja yksinkertaisesti: ikävästä ja sen voittamisesta lapsen menettämisen jälkeen, lasten kanssa kasvamisen vaikeudesta ja riemusta, irtautumisesta ja itsenäistymisestä, oman, uudenlaisen paikan löytymisestä elämässä.

Kirjoittaja on pappilan emäntä, lastentarhanopettaja ja viiden lapsen äiti Kuhmosta.

Hilma-tädin muistolle

Rakas Hilma-täti, sinä olet talalla siellä, ennen meitä...

Kun joku päivä sitten sain käsiini uusimman Pirtin Viestin... kuin olisin aavistanut jotain viestiä Hilma-tädistämme. Etsimällä etsin häneen liittyvää tietoa ja — löytyihän suuri-suruviesti, joka lamaannutti minut joksikin aikaa.

Päivällä ajattelin töissä häntä ja aioin soittaa illalla kotoa, mutta en saanut siihen enää tilaisuutta. — Kun viimeksi soittelevin kevätkesästä, hän oli tapan-sa mukaan iloinen ja pirteän tuntuinen. Suunnittelimme kesää, kuinka kävisin Imatralla häntä katsomassa mieheni kanssa. Se jäi tekemättä... kesä meni hurautti liian kovaa, oli niin paljon muuta, ja emmehan olisi tättä enää tavanneet sieltä heinäkuussa lomani aikaan. — Ja kun me suunnittelimme opiston 50-

Johtokunnan uusia jäseniä

Kurssisihteerimme Raija Virkkunen

Menimme tapaamaan kurssisihteeriamme Raijaa ja saimme häneltä pienen haastattelun.

Raija asuu Nurmeksen Pori-kylässä ja hänen perheeseensä kuuluu aviomies Pekka ja kaksi tytärtä: 16-vuotias Riina ja 9-vuotias Lotta. Raija on koulutukseltaan toimistosihteeriksi. Hän on aikaisemmin työskennellyt mm. toimistotehtävissä, hotellin vastaanottovirkailijana, perhepäivähoitajana, pankkitoimihenkilönä ja viimeksi Sotkamo-lehdessä ilmoitustenhoitajana.

Aviomies Pekan siirryttyä keväällä Loma-Nurmes Oy:n toimitusjohtajaksi, muutti perhe heinäkuun lopulla Sotkamosta Nurmekseen. Samoihin aikoihin oli opiston kurssisihteeriksi Kaija Lätti jäämässä virkavapaalle, joten Raija pääsi hänen tilalleen tänne Kohtavaaraan.

Kurssisihteerin tehtäviin kuuluu mm. suunnitella opettajakunnan kanssa kursseja, tehdä kurssiohjelmat, vastata kurssien tiedottamisesta ja sihteerin tehtävistä. Lisäksi kurssisihteerin huolehtii perusoppijaksojen luennoitsijavaraukset sekä muista perusoppijakson käytännön tehtävistä (lukujärjestykset, retket, monistukset jne...). Työsäään Raija on ollut n. 2 kuukautta.

Raija kertoi viihtyvän työsäään ja hyvinä puolina hän mainitsi mukavat työtoverit ja miellyttävän työympäristön.

Raija Virkkunen

Opiston syrjäinen sijainti ei ole ongelma — matka taittuu nopeasti autolla.

Raija kuvaili itseänsä sopeutuvaksi, rauhalliseksi ja vähän hiljaiseksi. Mieluisimpana harrastuksenaan hän pitää öljyvärimaalauksia. Myös luonnossa liikkuminen ja talvella hiihto kuuluvat vapaa-ajanviettoon. Myös musiikki liittyy Raijaan lasten harrastusten kautta.

Haastattelun lopuksi Raija kertoi, että henkilökohtainen usko on hänen elämänsä perusta. Siksi on iloinen asia, että saa työskennellä juuri tässä työpaikassa.

Kirsi Hallenberg
Oili Talvinen

Kirjakaupoissa!
Kirja-asiamiehillä!
SLEY:n toimistolla!

sid. Ovh. 65,-

Kiitokset kuluneesta vuodesta

